

פרוטוקול מס' ז' / 7
מישיבת ועדת הכלכלה
סיוט ג' ג' טבת תשס"ו - 28.12.54
בשעה 11.00

חברי הועדה:

- ס. בנטוב - היו"ר
- י. אורי
- ב. אבניאל
- ט. בנה
- ט. לביא
- מ. חזני
- א. כהן
- ט. פרלסטיין

מוזמנים:

ד"ר פיקר - סגן מזכיר הממשלה.

סדר היום: המסך הדיון בשאלת הסקריפים.

היו"ר ס. בנטוב:

אני פותח את הישיבה.
טרם שאנו עוברים לסדר היום - המסך הדיון
בשאלת הסקריפים - ברצוני למסור, כי החשב הכללי ביקש לתקן טעות
שנפלה בפרוטוקול מס' 5. במסך בפרוטוקול שהסכום של ההלואות לקביית ציוד
מכספי הטלומים לתקופת יולי-אוגוסט 1954 דרך אוצר למעשיה מגיע ל-400
מליון דולר וצריך להיות 4 מליון דולר.

אני מניח שחברי הועדה קראו, נוסף לסקירה
המענינה ששמענו מפני ד"ר פיקר, גם את הדו"ח וגם את ההמלצות. עתה עלינו
לבטל לדיון עקרוני אם להמליץ על שיטת הסקריפים או לבטלה, ואם במליץ על
המסך קיומה, מה יש לעשות כדי שכל הגורמים הסלילים שבשיטה זו יסולקו
וישאור רק החיוב שבה.

י. אורי:

כפי שנודע לי ועדת הכספים מטפלת בדיון
בשאלה שאלה. אינני יודע אם היא סיימה את הדיון
או לא. היות ואנו דנים בשאלה באופן מקביל, אני שואל - מבחינה פרוצדורלית -
כיצד לתאם את עבודת הועדות על מנת שלא תהיה כפילות?

היו"ר ס. בנטוב:

א. עצם הענין שייך לנו ולא לוועדת הכספים.
אולי ישנו מספקט שועדת הכספים יכולה לדון
בו, אבל לגוף הענין ענין זה שייך לנו.
ב. עד כמה שנודע לי, ועדת הכספים שמעה
סקירה והחליטה להצביע קצת הדיון.

ד"ר פיקר:

יותר מדויק לומר שהם חושבים להמשיך בדיון

לאחר שתגבש דעה במסגרתה.

היו"ר ס. בנטוב:
אם הם אינם רוצים להכנס לגוף הענין ורוצים לדרון בשאלה רס מתוך האספקט של טכס בהתאם למדיניות המסגרת, אני יכול להבין זאת. אנו לעומת זאת דו"ח בשאלה לגופה.

ג. ביחס לדיון פרללי, אין שום תקנה הטובעת דיון כזה. יש תקנות הקובעות סמכויות לכל ועדה. יתכן שועדת הכספים יכולה לפנות לוועדה ולהגיד שאין זה מתפקידה לטפל בשאלה מסויימת. אבל אם ועדה מחליפה לעות ומקבלת אינפורמציה, אני חושב שזה ליטיטי, כך שאינני רואה כל מניעה לדיון מקביל. ואין לי כל התנגדות לתאם את המסקנות עם ועדת הכספים. אבל עדיין לא הגענו לסלב זה. כאשר נגיע לכך, ואיה ברור לנו שועדת הכספים רוצה לדרון לגוף הענין ולא רק בענין הטכס, יתכן שאצטרך לבוא בדברים עם היו"ר ועדת הכספים ולהביא לוועדה את תוצאות הדיון המשותף.

י. אורי:
אני מציע שמר בנטוב יפגש עם היו"ר ועדת הכספים ויברר אתו את הענין.

הצעת סר אורי - נתקבלה

היו"ר ס. בנטוב: אנו עוברים לדיון.

ס. לביא:
טרם שאביע את דעתי ברצוני לשאול - מה יקרה אם יאסרו בכלל את הסקריפטים?

ד"ר פיקר:
קשה לי להגיד מה יקרה אם יעשו איזה דבר. אני מבכר להטיב על השאלה על ידי כך שאנסך מדוע הוצע בדו"ח מה הוצע. ההצעות בדו"ח זה מתחלקות לשני סוגים: מסגרת ליבוא הסקריפטים ומסגרת ליבוא חפסי. אשר למסגרת ליבוא הסקריפטים ההצעה מוסתתת על ההנחה שיטנם אנשים בחו"ל המעוניינים לפעמים לשלוח סחנה, ואין סיבה למנוע בעד האיש בארץ לקבל את הסחנה. אפשר לומר שיטלח את הסחנה לא בצורת סקריפטים ואפשר להגיד שיטלח בדאר. אולם כאן מתעוררת שאלה של יעילות. אם 10 איש צריכים ללכת לדאר ולשלוח חבילות בדאר ולשלם טכס והובלה, ונוסף לכך לקנות את כל המצרכים בחנות קמעונאית, בזמן שאפשר על ידי צורה מאורגנת של סקריפטים בהסקאה יותר זולה להשיג אותה מטרם, הרי אם אתה אוסר זאת, אתה עובר מדבר מפותח לדבר פרימיטיבי.

ס. לביא: אינך מבין שזו צורה מחודשת של "החלוקה".

ד"ר פיקר:
המסגרת המוצעת מבטיחה פיקוח ובקרת יותר מאשר המסגרת של הדאר. בדאר אין אפשרות לבקורת בעוד שבדרך זו אתה יכול להבטיח מידה מסויימת של בקורת.

לכן נראה לי שאם אין רוצים למנוע אפשרות זו של שלוח סחנות, זוהי הדרך הנכונה.

אשר ליבוא ללא תשלום, נראה לי שאם יפסיקוהו לגמרי, יהיה זה טוב מאד למדינה. למעשה צומצם היבוא ללא תשלום במידה ניכרת. אולם ענין זה מורכב מסוגים רבים וקונסטלציות מיוחדות, ואינני יכול לטעון סצריך להיות כלל מוחלט, כי מצדך שלא הוקצב לו טכס זר אסור להביאו. יחד עם זאת אני חושב שיש הפרזה ניכרת בהתרת יבוא ללא תשלום מעל להכרח, ואני חושב שהיבטים להפסיק זאת, והמלצתי על כך.

ס. פרלסטין:
ביחס לשאלת סר לביא, לי נראה שלא קיימת שום אפשרות לאסור משלוח חבילות או לא לאפשר

לקנות באמצעות תעודת סקריפטים את המצרכים בארץ. אף אדם בעולם לא יבין זאת, שאפשר לאסור עליו לבוא לעזרת קרובו הנתון במסוקה. המניע להקמת חניות הסקריפטים בארץ היה, אי-יכולתם של אנשים לשלם את הטכס עבור החבילות. אני חושב שגם היום חברות הסקריפטים מהוות גורם די חשוב במצב

התזונה בארץ. לכן אני חושב שאיננו יכולים לדון על עצם איסור מסלוח חבילות או קבלת מצרכים כאן באמצעות חברות הסקריפ. על התופעות הטליליות שבענין זה נדבר לגופן.

היו"ר מ. בנטוב:

אני חושב שלא צריך לערבב את בעיית העזרה בונה פידה לקרובים עם בעיית הסקריפ. הייתי לאחר מלחמת העולם באירופה, בצרפת ובאנגליה וראיתי שבארצות אלו שרר רעב. ובדאי גם לתושבי ארצות אלו ישנם קרובים באמריקה או בארצות אחרות. אבל אף ארץ לא סדרה חנויות סקריפ וסדרי סקריפ למרות שסלחו חבילות לקרובים.

אני כוסר במהימנות של עזרה כזאת שאיש אינו רוצה להטריח את עצמו בשביל קרובו. אני יודע כי מי שיט לו ענין לעזור לקרובו יתאסף ויעזור לו. יש לכם מושגים בלתי נכונים על אמריקה. באמריקה אפשר לארגן מסלוח חבילה על ידי הטלפון. על כן, אל תדברו על יעילות. אם חברות הסקרים מסלמות 30 אחוז קומיסיון בכדי להכריח קרובים לקנות את הסקריפ, אל תדברו על עזרה. זה ביזנס שבכנס לכל התאים של חיינו הכלכליים ומתעטף באיצטלא הומניטרית. יש אחוז קטן של עזרה בונה פידה, ואין לי ספק שאחוז זה היה מוצא דרך אחרת, בלי להכניס את כל הוכחגליה של הפפטרות וההברחה.

דבר שני - אינני מקבל טיט אפטרות יותר קטנה של נקורת על ידי מסלוח חבילות בדאר. קודם כל החבילות מביעות לדאר, והדר צריך להעביר את החבילות הביתה. אפשר להסדיר את העבין בצורה של הצהרה וחתימה שהחבילה היא לצרכים פרטיים בלבד עם אזהרה שאם אדם ישתמש במצרכים אלה למטרה אחרת, יקבל ענש חמור. ובדאר יש רשימת כתובות. אין דבר יותר קל למטטרה הכלכלית מאשר לגדוק זאת.

כן הייתי מציע העתק של הכתובות הללו לסלוח לתיקים של מס ההכנסה, ואז האנשים יזהרו מאד. איש לא ירצה לתת את כתובתו באופן פיקטיבי כאשר ידע שזה יופיע בסומא של מס ההכנסה. אני חושב שזו הדרך היחידה להבטיח שמסלוח החבילות יהיה כנה. ואם יש בעיה של מכס, אני מציע שכל אחד יגיש בקשה למסרד הסעד ומסרד הסעד יסחרר אותו מטכס. אם נלך בדרך זו, אני חושב שאנו יכולים להגביל את כמות הסחורה לסקרים של אנשים הזקוקים לזה באמת. הרי הסקריפ זה לוקטוס לאנשים שיט להם די כסף לקנות את בשר הפרה המוכרחה מעבר הירדן. אל תסחקו באסליות שסטכניט את מצב התזונה בארץ, מסכנים את מצב התזונה של שכבה § דקה של האוכלוסייה שיט לה כל טוב. ולעומת זאת מבטחים כי בטידה שיט חבילות בונה נידה הן יגיעו. ועל ידי כך נסגור פעם אחת שער גדול להברחה של 12 מליון לטנה.

אני מציע אפוא שנמליץ על בסול חנויות הסקריפ לחלוטין, ולארגן את מסלוח החבילות דרך הדאר.

אם יש דאגה למצב התזונה בארץ, אני מציע שנמליץ על הקצבת 2-3 מליון ל"י נוספים לקניית המצרכים העיקריים - בשר וסוכר. אנו יוצרים מצב שמתיר לממשלה לא לחלק בשר, כי ישנן חנויות שלאות בשר ואוטרדים כי קונים בשר. אינני רוצה לתת לממשלה להתחמק מחלוקת בשר, ועל כן צריך לדרוש הקצבה נוספת שתפתור את הבעיה.

ב. אבניאל:

קראתי את המחקר המענין של ד"ר פיקר, ויש לי דעה מסויימת בענין זה. אבל לפני שאביע את דעתי, ברצוני לשאול שתי שאלות: א. הרי עבודת מחקר זו נעשתה כתוצאה מדיון ומשאלות שהתעוררו בממשלה. האם הממשלה מחכה לסיכום שלנו טרם תנקוט את עמדתה לגבי הדו"ח? ב. האם הממשלה תקבל את הסיכום שלנו, כי אם לא זו תהיה עבודה לריק.

היו"ר מ. בנטוב:

ד"ר פיקר אינו יכול לדבר בטם הממשלה, אלא בטם המסרד שאותו הוא מייצג. הוא אינו יכול לענות על היחסים שבין הממשלה והכנסת, אם הממשלה תקבל המלצות ועדת הכלכלה או לא.

א. כהן:

לחברי הכנסת מורי ולביא יש עמדה מסורית.
לטר בנטוב יש עמדה המבוססת על אינטרפטציה
בלתי נכונה של המציאות. אני בטוח שברח' לילנבלום ימצאו אנשים שיהיו
מאוסרים למשמע אצעתו של מר בנטוב.

לאטמו של דבר הסקריפ היה רציון טוב שנכסל
והוכסל. אבל סקריפ זו חבילת מזון המרוסנת על ידי פיקוח ממסלתי והמטסלה
גם מקבלת ממנו הכנסה לטובת המדינה; בשעה שחבילה שאינה סקריפ אינה
נתונה לפיקוח ואין ממנה כל הכנסה למדינה, נכון שבאמריקה אין הגדל,
אתה מטיג או החבילה והקריפ על ידי הטלפון. הקושי הוא בטביל מקבל החבילה
בארץ שצריך לשלם מכס, ומקבל דברים מיותרים שאין לו צורך בהם. מה שמציע
מר בנטוב זו טנגוריה על החבילות וההברחות.

בחיינה שניה שצריך לסקול אותה בבעיה זו היא,
כי רק על ידי רוחה ושפע אפשר למנוע הברחות ושוק שחור. אולם במצב
של מחסור תמיד תהיינה הברחות והשאלה איננה, איך להקיף בחוקת ברזל את
כל המדינה כדי שלא תהיינה שום הברחות, כי זה לא יתכן, אלא איך ליצור
פירצות להברחות כדי שיהיה עליהן פיקוח.

בחיינה שליטית איננה בחיינת המצוקה. אין עכשו
מצוקה במזון בארץ. הבחינה היא בחיינת השולחים מחו"ל. ואל תשכחו שיש
לנו ענין עם יהודי הקטור בסליון נימי לא עם המדינה אלא עם תושביה.

לדעתי, הדרך היחידה לפתרון בעיית הסקריפים
היא הקמת סוכנות סקריפ אחת, סוכנות שתהיה קו-ממסלתית, ובאמריקה יהיה
סניפים שבהם אפשר יהיה להטיג תעודות סקריפ, ובארץ האימפורט, החלוקה,
המכס, הפיקוח וההפרטה לאוצר - הכל יהיה בידי הסוכנות הממסלתית.

ס. לביא:

אם אעטה חשבון למי שולחים סקריפים באמת, הרי
לפחות 700 אלף העולים החדשים אין להם קרובים
בחו"ל, לא לחימנים ולא למרוקנים ולא ליטר העולים החדשים. וכמה אמהות
זקנות שבאמת זקקות לחבילות אלו ישנן? אתה מדבר בטמן ומגדל אלפי
"סבורדים" שיש להם מספיק מזון לבקש חבילות מחו"ל. הישוב הא"י כמו
סרדף אחרי החלוקה הנכזית שהקיימה את הישוב, כך הוא רודף כיום אחרי
הסקריפים. אני חושב שאם ישנה שחיתות במדינה, הרי זו רדיפה זו אחרי
משלוח חבלות, ואני רוצה ללחום על נפש הישוב ולא על הסקריפים. אנני
רוצה שהצבור ידע שאינו יכול לחיות ברמה יותר גבוהה מזו שהוא יכול לחיות
בה לפי מה שהוא יוצר. אתם רוצים להגן על הסקריפים בשם כמה עניים. לעניים
אלה נמצא דרך, ואני הייתי מציע לעשות זאת בדרך מדארי.

ט. פרלסטין:

לידיעת, אחוז האנשים המהווים סקריפים סוציאליים
בתל-אביב גלבר מגיע ל-20 אחוז.

ט. לביא:

אם ישנם עשרים אחוז כאלה, הרי הם אינם מקבלים
סקריפ. אינני חושב כמר בנטוב, שיחסר ליטוב
מזון אם לא יהיו סקריפים. אני חושב שאם לא יהיו סקריפים בגדיל את הייצור
הסקוטי. אני חושב שאין ארץ האירופה, בצרפת ואיטליה למשל, שילדיהן בריאים
יותר מאשר ילדי ישראל. יש לנו די מזון בארץ, אלא שאנו מתפנקים יותר מדי.

ואותו דבר לגבי יבוא ללא מסלום. זה אחד
הטעמים, לא הפתחים, להברחות, ויש הכרח לסגור שער זה.

י. אורלי:

בראשית דברי ברצוני לנגוע בשאלה שלכאורה היא
יוצאת דופן, אבל היא היא קשורה בענין הסקריפ.
לפני כמה זמן פנה אלי חבר מסווגי שסיפר לי כי הוא זקוק למקור חשמלי
מטעמי בריאות והוא מצפה לרסיון לקנותו באמקור חדשים על גבי חדשים. השבוע
הוא סיפר לי, כי הוא לא קבל את הרסיון אבל מכרו שרצה לקנות מקור חשמלי
הביאו אותו לביתו, כי הוא שילם 1050 לירות במקום 750 המחיר הרסמי.
שאלתי כיצד בעטה הדבר, והתשובה היתה, פל ישנם יהודים המקבלים מתנות
מאמריקה ומטלטים בדולרים כחוק וכדין. ההפרט של 300 לירות מתחלק בין

בין הטולח מאפריקה ובין המקבל כמון. אלו הן עובדות. אני שואל: מדוע כל הדבר הזה? תחליט הממשלה שהיא דורשת 1050 לירות עבור סקרר חשמלי וישלמו טכום זה.

ד"ר פיקר: זה בדיוק מה שהצעת.

י. אורי:

האם אתם, חברי הכנסת פרלמנטרין וכהן, שהייתם בשליחות בחו"ל אינכם יודעים שהסקריפיה פוגעים במגביות? האם תעטולת הסקריפיה טועילה ליזמה הפרטית? אינני רוצה לחסל לגמרי את הסקריפ. אבל לדעתי צריכה להיות רגולציה מסויימת בענין זה.

ט. בנה:

אני רוצה להתחיל בטאלה הרטורית של מר אבניאל. מרבית הועדות דנות בענינים לפי חסר הסועבר אליהם על ידי הכנסת, בו בזמן - ואני אומר זאת לשבח של היו"ר שלנו - אטר לאחר שהאם את התזכיר שהכין ד"ר פיקר החליט לקיים בו דיון. הדיון שלנו אינו מעשי, אבל אינני טולזל בערך הדיון כשלעצמו.

למר בנטוב אני רוצה לומר, כי אין דומה מצבנו למצב שהיה ברצפת ואיטליה. כל יתר המדינות יש להן כלכלה מבוססת, אין להן מעברות ואין להן אוכלוסייה בלתי-פרודוקטיבית. אני מודה ומתוודה כי יש בזה טוטנט המטפיל את כבוד המדינה, אבל אטמה בזה התעטולה שלנו בחו"ל. ללא ספק צדק מר לביא שאמר, שיש סטפר יהודים ללא רגס וכבוד עצמי, שהם בעצמם מסודרים ודורשים שילחוו להם חבילות. אבל כל אלה הם דברים צודקים.

חברות הסקריפ לא קמו אמשול, וכולנו יודעים את ההיסטוריה שלהן. נניח כרגע את ההיסטוריה. העובדה היא שכיום מצב החברות גרוע לעומת מה שהיה לפני שנתים כי בארץ יש ספע לעומת מה שהיה לפני שנתים. ועובדה היא שהיבוא ללא תשלום הוא לאין ערוך יותר קטן ממה שהיה.

מר בנטוב מציע פתרון שהוא טפוסי להסקפתו המאמינה שבאמצעים מדמיניסטרטיביים אפשר להסדיר כל דבר. אינני חושב שזהו הפתרון שיקל, אלא להפך הוא עלול להכביד.

מר לביא, אם יש לך מחשבה שאפשר למנוע הברחה שמסתלמת, אני מציע לך להוציא מחשבה זו מראשן. מר פיקר הכיר בעקרון זה, שיצר האדם רע מנעוריו ולא הציע דרכים להסדיר את הבעיה על ידי יצירת שוק מקביל. אפשר לקבל זאת, אבל לדעתי זה רק יחמיר את המצב הקיים.

ס. חזני:

המצב הקיים ברור, ואין לסבלו יותר. לפני חמט שנים נפתח ברז בהתאם לצורך השעה - לחץ המחזור החלקי מצד אחד ולחץ דעת הקהל של קרובי בחו"ל מצד שני. אבל קירז של מחצית הצול הפך לצבצר שלם. דבר זה צריך לחסל. זה ברור כשטס. אינני מצטרף לדעת מר לביא שצריך להפסיק לחלוטין את ענין הסקריפ והחבילות גם יחד. הרגשתי ויחסי לענין זה של "סבורות" הוא יחס של בחילה. אכל יטנם גם מקרים מוצדקים של קבלת חבילות וסקריפיה. וזאת אי אפשר לבטל. זה יהיה גם בנגוד לדעת הקהל בעולם היהודי. אני אומר: צריך להסדיר צנור קטן של חצי צול. וכמון אני רוצה לטמוע מפי ד"ר פיקר כיצד אפשרי הסדר אפקטיבי באופן טרק פתח קטן ואר יטאר פתוח לסקריפ בצרכים באמת.

ט. פרלמנטרין:

אם הבינתי נכונה את ד"ר פיקר, הרי הוא מציע הצעה יסודית אחת - להקים שוק מקביל לשוק הרטמי במצרכי מזון. זו טאלה שפלטנו בה לפני כמה שנים. אם אתה מדבר על אספקת מזון לאזטים שבמילא יכולים לקנות, אתה על ידי כך פותר את הטאלה. ואתה הופך את בעיית הסקריפ והחבילות לבעיה של אנשים שאין באפשרותם לקנות את המצרכים והאין להם אמצעים לשלם את המכס, והם באמת נזקקים לתמיכה מצד קרוביהם בחו"ל. ואז כשאתה מגיע למסקנה השניה שלך, מה צריכים להיות פני הדבר? לגבי אנשים שהם פונה פירה מקבילים חבילות וסקריפיה, אתה צריך לנהוג לקולא ולא לחומרה.

לטור לביא ברצוני לוטר, כי חלק גדול מהעניינים
מוכרים בת העודות הסקרים שהם מקבלים. וכפי אמרת 20 מחוז מתושבי תל-אביב
נוקטים לעזרה הסוציאלית. אני מוטר: יש שכבה די גדולה בישוב החיה
על תטיכות הבאות סחו"ל.

ד"ר פיקר:

ברצוני להעיר שתי הערות: א) אני מקיד המקבל מסכורת
כדי לפתור בעיות מינהליות, ואם אני מקבל מסכורת
חזקה עלי שאני יודע. לכן אני מרשה לעצמי להגיד, שאין בעיה שאינה נתנת
לפתרון על ידי אמצעים מינהליים. לפעמים הסיבה המינהלית היא יקרה מדי,
ולפעמים חסר הרצון, ועל פי § גישה חברתית והסקפת עולם יש נטיה לפתור
את הדבר בדרך אחרת. הייתי רוצה שלא תיווצר הרגשה כאילו הדבר אינו
נתן לפתרון בדרך מינהלית.

ב. במידה שאני הצעתי הצעות אין בהן בטוי להסקפת
עולמית. אלו הן הצעות מה יכולה הממשלה באוגוסט או דצמבר 1954 לעשות על
רקע של קונסטילציה מוסיימת. פוליטיית-כלכלית.

היתה הצעה של דאק במקום סקריפ. אפשר גם על חבילות
דאר להטיל פיקוח יעיל. אבל על סנת לעשות זאת בחוץ מנגנון, בחוצה מיטרה.
כאשר אני הצעתי את הצעתי, הכוונה היתה ליצור מסגרת של בקורת עצמית,
ולתפק בפיקוח של 5 מנהלים בלבד ולא פקחים.

לשאלת סר אורי בענין אמקוד, אפשר ב-4 משפטים להסביר
את העניין ולרדת לעמקה של הבעיה כפי שהיא עומדת בפני הממשלה והכנסת.
ישנו מסודר; ההיצע קטן מהביקוש. במקרה זה קיימות שתי אפשרויות: אפשרות
אחת של חלוקה פיזית לפי הקצבות, ואפשרות שניה - קיצוב לפי היכולת הפספית.
אלו הן שתי האפשרויות. איבני חושב שיש אפשרות שליטית. ההפרש בין
המחיר השחור ובין המחיר הליגלי הוא 300 לירות, סימן שהפיקוח הפיזי
על הסקררים נכשל. הסכנה שבשוק השחור מבחינה כלכלית אינה במחיר הגבוה
אלא במחיר הנמוך, שהוא מסוכן יותר. אולם יש לי הדומם שהיטוב אינו
רוצה בפיקוח פיזי. ואז אפשר ללכת בדרך השניה - קיצוב לפי היכולת
הכספית. מישהו אמר שיהיה טפס ואז תפתר הבעיה. השאלה היא - טפס לסי?
במסך השנים הקרובות לא נצליח ליצור טפס לכולם, אלא רק לשכבה דקה.
אם אני יוצא מתוך הנחה שהסכום שאפשר להקציב לסיק המקביל הוא קטן באופן
יחסי לעומת יכולת הקניה של אותה שכבה, אני מוכן להבטיח מחירים גבוהים.
נסייתי לעשות בדו"ח זה כמה חישובים מאד דומפים אבל על כל פנים זה נסיון
להתקרב למציאות.

ואני מגיע לדבר האחרון - הקטר בין הסקריפ והטוק
המקביל. סר כהן אמר דבר נכון. כאשר אינך מוכן להסתלט עם צבא של פקחים,
או כאשר אינך ממסין זאת יכול לעשות, מוטב לפתוח פתחים שעליהם תהיה
לך שליטה. אם ישנו מצב שחלק מהצבור יש לו יכולת קניה יותר קטנה ולחלק
מהצבור יש יכולת קניה יותר גדולה הלוחצת על הטוק, הרל כדי לקבל את הדע
במיעוטו מוצע כאן, בדו"ח זה דבר מסויים.

היו"ר מ. בנטוב:

אני מודה לד"ר פיקר.
אני מבקש את חברי הועדה לבין הצעות לסיכום ליטיבה
הבאה. גם בענין השלומים אני מציע להכין הצעות לסיכום ליטיבה הבאה.

אתם זוכרים כי בזמנו קיימנו דיון על חברת החטמל,
והחלטנו שבאשר החברה תעבור לידי הממשלה נטמע סקירה על התפתחות העניינים.
אני מציע שנומין את סר הפיתוח ונטמע סמנו סקירה זו.

הצעת היו"ר מ. בנטוב - בתקבלה

היו"ר מ. בנטוב: היטיבה בעולה.